

Thorstein Ouren og Torgeir Vik

Prosjektrapport
Voksenopplæringsprosjektet
1995-1996

Notater

Forord

Dette prosjektet hadde ikke latt seg gjennomføre uten det tette samarbeidet som underveis ble etablert mellom SSB, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF), Voksenopplæringsforbundet (Vofo) og de enkelte studieforbundene. Det er mange mennesker som har lagt ned et stort arbeid for å nå de målsettinger som ble satt for arbeidet.

Først og fremst vil vi takke Eirik Tveiten fra KUF, som har vært en del av prosjektet hele veien, og som har lagt ned en betydelig ressursinnsats i dette arbeidet. Med sin brede erfaring fra feltet har han vært en uvurderlig støttespiller for oss.

Videre vil vi særskilt trekke fram Hans-Petter Andresen fra Vofo, som både gjennom deltakelse i prosjektets referansegruppe og individuelt har vært til stor hjelp og faglig støtte i vårt arbeid.

Vi vil også takke referansegruppa som, i tillegg til Hans-Petter, har bestått av Ole-Jørgen Woltmann fra Høyres Studieforbund, Finn Grimsgaard fra Studieforbundet Natur og Miljø, Bjørn Kvisler fra Studieforbundet Folkeuniversitetet, Liv Kjuus fra Bygdefolkets Studieforbund, Marit Nilsen fra Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge og Ragnhild Lian fra KUF.

Vi vil avslutningsvis takke Voksenopplæringsavdelingen i KUF for det spennende oppdraget de ga oss, og den positive holdning de har vist gjennom prosjektperioden; ekspedisjonssjef Stig Klingstedt, avdelingsdirektør Morten Lauvbu, og underdirektør Anne Skomedal.

Kongsvinger, 14. mars 1997

Thorstein Ouren

Torgeir Vik

Innhold

1.0 Sammen drag	1
2.0 Innledning	2
2.1 Historikk	2
2.2 Voksenopplærings rolle i dag	3
3.0 Rammebetingelser - ressurser og tidsbruk	5
3.1 Økonomi og timeforbruk	5
3.2 Prosjektets deltakere	5
3.3 Prosjektets varighet	5
4.0 Prosjektets målsettinger	5
5.0 Arbeidsprosessen	6
5.1 Omfanget av eksisterende informasjon	6
5.2 Arbeidet med felles emneinndeling	7
5.3 Kriterier for nivåplassering av kursene	9
5.4 Rapportering av økonomiske data	9
5.5 Kjønn- og aldersinndeling	10
5.6 Særskilte målgrupper	11
5.7 Øvrige variabler	11
5.8 Hjemmelsgrunnlag og formelle avtaler	12
5.9 Publisering av statistikken	13
6.0 EDB-løsninger og dataflyt	13
6.1 Studieforbund-databasen	15
6.2 Tabellproduksjon	16
VEDLEGG 1: FILBESKRIVELSE	17
VEDLEGG 2: NY FELLES EMNEINNDELING	21

1.0 Sammendrag

Høsten 1994 ble Statistisk sentralbyrå (SSB) kontaktet av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) med forespørsel om å gjennomføre et prosjekt knyttet til dokumentasjon innen voksenopplæring. Arbeidet ble begrenset til den opplæringsvirksomhet som foregår i studieforbundene, og det var synliggjøring av realkompetanse som var KUFs utgangspunkt. Opplæring som gir realkompetanse omfatter årlig rundt 1 000 000 deltakere, og studieforbundene står for vel $\frac{3}{4}$ av dette.

Prosjektet har vært gjennomført som et samarbeid mellom SSB og KUF, og arbeidet ble igangsatt våren 1995. Prosjektperioden ble avsluttet høsten 1996, med en prøverapportering der 95 prosent av kursvirksomheten for 1995 ble innrapportert etter noen av de nye kriterier.

Prosjektet sammenfaller i tid med at Stortinget endret loven om voksenopplæring¹. Det ble samtidig bestemt en overgangstid på 5 år for å tilpasse seg endringene i loven. Ved inngangen av prosjektperioden mottok 36 organisasjoner tilskudd, pr. 1.1.97 mottar 22 studieforbund tilskudd etter lov om voksenopplæring. Prosjektet har forholdt seg til de 22 studieforbundene vi antok ville være godkjente fra 1.1.97.

Prosjektet har støttet seg faglig på en referansegruppe med deltakere fra KUF, studieforbundene og Voksenopplæringsforbundet, i alt 7 personer.

Arbeidet har hatt en faglig og en teknisk del. På den faglige siden tok man utgangspunkt i følgende målsettinger:

- Utvikle en felles standard for dokumentasjon av studieforbundenes virksomhet. Dette innebar å bygge opp en beskrivelse av felles variabler som skulle rapporteres, og skape en enhetlig forståelse av innholdet i disse variablene. Blant annet har det blitt laget en helt ny felles emneinndeling.
- Sidestille all opplæringsvirksomheten ved å sette fokus på det faglige innholdet i kursene. Dette innebar en betydelig tilnærming mellom begrepene real- og formalkompetanse, samt at man i arbeidet med felles emneinndeling tok bort begrep som «hobby- og fritidskurs». Sistnevnte tar utgangspunkt i deltakerens motiver for å delta på kurset og ikke det faglige utbyttet kurset gir.

Den tekniske siden av prosjektet har hovedsakelig gått på å bygge opp en kursdatabase i SSB, lage et rapporteringssystem basert utelukkende på elektronisk rapportering fra studieforbundene (diskett), samt lage automatiserte rutiner for tabelluttak fra databasen. I tillegg har det også vært laget et kursregistreringsprogram tilpasset de nye rapporteringsrutiner, som har vært et midlertidig tilbud til de studieforbund som trengte ekstra tid til å legge om sine egne Edb-systemer.

Prosjektet har lagt opp til at rapportering skal foregå på kursnivå, opplysninger knyttet til den enkelte kursdeltaker kan bedre samles inn gjennom utvalgsundersøkelser eller egne forskningsprosjekter.

Det har blitt utarbeidet en filbeskrivelse som studieforbundene skal rapportere etter. Rapporteringen er hjemlet i ny forskrift til lov om voksenopplæring (Rundskriv F-115/96), som viser til egen skriftlig avtale mellom SSB og KUF. Rapporteringen vil være pliktig fra rapporteringsåret 1997.

Det gjenstår fortsatt å finne gode enhetlige kriterier for noen punkter i filbeskrivelsen, spesielt vurdering av nivå på kursene, og noen av punktene knyttet til økonomirapportering. Dette arbeidet videreføres i regi av Voksenopplæringsforbundet og Norsk Voksenpedagogisk Forskningsinstitutt.

¹ St.prp. nr. 46 1990-91

2.0 Innledning

2.1 Historikk

Voksenopplæring handler om mer enn utdanning i tradisjonell forstand. Utgangspunktet for dagens voksenopplæring er det folkelige opplysningsarbeidet som vokste fram i forrige århundre. Selskapet for Folkeopplysningens Fremme ble stiftet i 1851, og organisasjonens formål viser tydelig tanken bak etablering av organisasjoner som skulle drive folkeopplysning; «at virke til folkets opplysning med særlig hensyn til folkeaandens vækkelse, utvikling og forædling». Organisasjonene som kom til var dels institusjoner med opplysning som eneste formål, og dels medlemsbaserte organisasjoner med særskilte formål, der folkeopplysning var et sentralt virkemiddel.

Etter hvert som det norske utdanningssystemet utviklet seg, vokste også voksenopplæringsbegrepet fram sammen med begrepet livslang læring. Folkeopplysning er i dag en del av voksenopplæringsbegrepet, som reguleres av Lov om voksenopplæring.

De første statlige bevilgninger til studiearbeid ble vedtatt i 1935. Til folkeopplysningsarbeidet og kveldsskoler (aftenskoler og amtskoler) hadde det vært bevilgninger i mange år før dette. Etter andre verdenskrig økte voksenopplæringen og studiearbeidet i omfang, og bevilgningene nådde en topp i 1978/79. Etter 1980 har bevilgningene flatet ut, gjennom en kombinasjon av strammere budsjett, bedre budsjettoppfølging og innføring av flere begrensende tiltak i regelverket.

Alt i 1934 kom den første tilrådingen om folkeopplysning som tok for seg studieringer, kveldskurs, korrespondansekurs m.m. I 1960 kom det som ble kalt Gran Andresen-komiteens innstilling om organisering og støtte til det frivillige opplysnings- og kulturarbeidet i Norge. Denne innstillingen ble forløperen til St.prp. nr. 92 1964/65. Denne proposisjonen ble ofte omtalt som «voksenopplæringens bibel», men den hadde mer karakter av en stortingsmelding enn en lovproposisjon.

«Voksenopplæring for alle» ble navnet på den offentlige utredningen som var grunnlaget for lovproposisjonen om voksenopplæring. Lov om voksenopplæring ble vedtatt i Stortinget 13. mai 1976 og trådte i kraft 1. august 1977. Lovens forarbeider la stor vekt på at loven skulle sikre en videreføring av det folkeopplysningsarbeidet og voksenopplæring som opplysningsorganisasjonene hadde drevet og drev. Mangfoldet i voksenopplæring var et annet viktig prinsipp, og at opplæring skulle fremme demokratiet. Lovens formålsparagraf klargjør at loven retter seg mot det enkelte individ. Dette er formulert slik:

«Målet for voksenopplæring er å hjelpe den enkelte til et mer meningsfylt liv. Denne lov skal bidra til å gi mennesker i voksen alder likestilling i adgang til kunnskap, innsikt og ferdigheter som fremmer den enkeltes verdiorientering og personlige utvikling og styrker grunnlaget for selvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsliv.»

Det er §10 i Lov om voksenopplæring som regulerer hvilke frivillige organisasjoner som kan få tilskudd etter voksenopplæringslovens bestemmelser. I en periode var det hele 45 opplysningsorganisasjoner som hadde tilskuddsrett. En del av disse organisasjonene hadde relativt få voksenopplæringstiltak fordi deres hovedoppgave var noe helt annet enn voksenopplæring. Etter den seneste revisjonen av Lov om voksenopplæring stilles det nå krav om at fra 1997 er det bare studieforbund som tilfredsstiller kravene til omfang, geografisk spredning og demokratisk oppbygning som får tilskuddsrett. Disse organisasjonene skal ha voksenopplæring som hovedoppgave.

Studieforbundenes virksomhet er i stor grad basert på at deltakere rekrutteres på arbeidsplasser og gjennom deltakelse i de frivillige organisasjonenes opplæringstilbud (studieforbundene administrerer

opplæringsvirksomheten i hele organisasjons-Norge, pr. i dag til sammen ca. 340 frivillige organisasjoner).

I tillegg til en generell tilskuddsordning som nå fordeles som rammer til de godkjente studieforbundene er det en spesiell tilskuddsordning for særskilte målgrupper. Dette gjelder funksjonshemmede, personer med særlig svak førstegangsutdanning, fremmedspråklige og personer med spesielle omsorgsforpliktelser.

I perioden 1969-1986 utarbeidet Statistisk sentralbyrå en årlig rapport om voksenopplæring. På grunn av nedskjæringer i SSB, ble det i 1987 besluttet å legge ned statistikkproduksjon på dette området. For å unngå huller i tidsrekken, ble statistikken videreført frem til 1990/91, finansiert av det daværende Kirke- og undervisningsdepartementet. Tall for antall kurs, antall deltakere og antall studietimer har etter dette vært samlet inn av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF). Tall er offentliggjort i publikasjonen «Voksenopplæring i Norge - omfang og ressursbruk» som har vært utgitt årlig av voksenopplæringsavdelingen i KUF.

2.2 Voksenopplæringens rolle i dag

I en fersk rapport fra Nordisk Ministerråd² står det «Evnen til å lære nytt er vår tids viktigste forutsetning for økonomisk vekst og personlig utvikling. Utvikling av voksenopplæringen er en nøkkel til framtidens utfordringer.»³ Livslang læring er en nødvendighet i vårt informasjonssamfunn. Forandringenes tempo er så høyt at fornyelse av viten ikke kan vente til en ny generasjon avløser den foregående. Rapporten sier videre at de forandringer vi opplever er av en slik art at treghet i tilegnelse av nye kunnskaper vil undergrave menneskers evne til å utfolde seg i dagliglivet og delta i samfunnslivet.

Folkeopplysning og livslang læring har vært bærebjelken i opplæringsvirksomheten i de frivillige organisasjonene. I dag ser vi stadig mer flytende grenser mellom den verdibaserte folkeopplysning og den verdinøytrale voksenopplæringen. Disse to begrepene ble også slått sammen i forbindelse med voksenopplæringsloven. I følge forarbeidene til loven skulle arbeidsdelingen mellom studieforbundene og de offentlige utdanningsinstitusjonene være slik at førstnevnte først og fremst skulle drive studiearbeid ubundet av pensum og eksamen, mens sistnevnte skulle ha hovedansvar for dokumenterbar eller formalkompetansegivende utdanning. Dagens virkelighet stemmer imidlertid dårlig med denne formuleringen. Det har skjedd en tilnærming mellom aktivitetene til studieforbundene og de offentlige utdanningsinstitusjonene, studieforbundene er til en viss grad ikke lenger bare et alternativ til skolesystemet, men også et supplement⁴.

1996 var det europeiske året for livslang læring, og regjeringen varslet i Stortingsproposisjon nr. 1 for Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet en samlet gjennomgang av voksenopplæringen. Det er nedsatt et utvalg som i løpet av høsten 1997 skal legge fram en NOU. I gruppas mandat finner vi mye av de samme formuleringer som er nevnt ovenfor, f.eks⁵: «Endringer i arbeids- og samfunnslivet stiller krav til utvikling og oppdatering av kvalifikasjoner. Oppdatering og fornying av fag- og yrkeskompetanse er nødvendig for å kunne nytte ny teknologi og kunnskap.....».

² Guldtavlerne i græsset - livslang læring for alle (Nord 1995:2), side 9

³ Fritt oversatt fra den danske teksten

⁴ Sigvart Tøsse (red): Vaksnes tur - ei utfordring for forskning (NVI 1995), side 16

⁵ St. Melding nr. 1, Nasjonalbudsjettet 1997, side 112

Mye av utvalgets arbeid vil være rettet mot dokumentasjon. Utvalget skal blant annet gjøre greie for og analysere den nåværende innsatsen i etter- og videreutdanning generelt for ulike målgrupper, og redegjøre for fordelingen i forhold til variabler som utdanningsnivå, kjønn o.l., samt drøfte ulike ordninger for dokumentasjon og verdsetting av realkompetanse (egen understreking), og vurdere behovet for nye ordninger.

Bak begrepet realkompetanse skjuler det seg en stadig økende opplæringsvirksomhet. Voksenopplæringsvirksomheten som forvaltes av avdeling for voksenopplæring i KUF omfatter ca. 1 million deltakere årlig, 3/4 av disse går på kurs i regi av studieforbundene. Problemet så langt har vært å dokumentere det utbyttet den enkelte deltaker får av denne opplæringsvirksomheten⁶.

Det arbeidet som beskrives i denne prosjektrapporten er resultatet av et samarbeidsprosjekt mellom SSB og KUF. Prosjektet har jobbet fram et felles opplegg for dokumentasjon av studieforbundenes kursvirksomhet, der vekten er lagt på synliggjøring av deltakernes realkompetanse. Ser man på forutsetningene for prosjektet i forhold til de punkter som er nevnt ovenfor, har man nok vært forutseende på sentrale punkter, eksempelvis gjennom at :

- Det ble tatt utgangspunkt i at all kompetanse skulle sidestilles, uansett om det dreide seg om formal- eller realkompetanse.
- All opplæringsvirksomhet skulle sidestilles, begreper som hobby- og fritidskurs ble tatt helt bort. Det ble valgt å legge fokus på det faglige utbyttet opplæringen ga og ikke den enkeltes motiv for å delta på opplæringstiltaket.

Det er viktig at man i arbeidet med dokumentasjon ikke tenker hvert område for seg, men bygger på en felles tankegang som gjør det mulig å framskaffe tall som er sammenlignbare for hele voksenopplæringsfeltet.

Det opplegg for dokumentasjon som beskrives i denne rapporten er tilpasset studieforbundene, men prosjektet mener at den jobben som er gjort med enkelte justeringer kan overføres også til andre områder innen voksenopplæring, gjerne supplert med utvalgsundersøkelser, forskningsprosjekter o.l.

⁶ I tillegg kommer den bedriftsinterne opplæringsvirksomheten som FAFO i en rapport fra 1991 antok innbefattet like mange deltakere som for studieforbundene.

3.0 Rammebetingelser - ressurser og tidsbruk

3.1 Økonomi og timeforbruk

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) har vært oppdragsgiver for prosjektet, og totalt er det gitt 362 500 kroner i prosjektmidler. SSBs utgifter til gjennomføring av prosjektet fordeler seg slik:

Timeverk	315 000,-
Reise/diett	17 500,-
Edb-utgifter (investeringer og drift)	30 000,-

3.2 Prosjektets deltakere

Prosjektansvaret har ligget i KUF. Prosjektleder i SSB har vært Thorstein Ouren, seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk. Torgeir Vik, fra samme seksjon, er ansvarlig for de tekniske løsningene som er bygd opp. KUF har også lagt ned en betydelig ressursinnsats i dette arbeidet. Derfra har Eirik Tveiten fra avdeling for voksenopplæring vært fristilt til å delta i arbeidet.

Prosjektet har støttet seg faglig på en referansegruppe, som har bestått av:

- Marit Nilsen fra Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge
- Liv Kjuus fra Bygdefolkets Studieforbund
- Bjørn Kvisler fra Studieforbundet Folkeuniversitetet
- Ole-Jørgen Woltmann fra Høyres Studieforbund
- Finn Grimsgaard fra Studieforbundet natur og miljø
- Hans Petter Andresen fra Voksenopplæringsforbundet
- Ragnhild Lian fra KUF

3.3 Prosjektets varighet

Første konkrete kontakt mellom KUF og SSB fant sted på møte i departementet 30. november 1994. Prosjektet ble formelt igangsatt med et stort fellesmøte 4. april 1995, der alle studieforbundene deltok. Siden har det vært holdt 6 møter i referansegruppa, og tre plenums møter med studieforbundene. Alle studieforbundene som inngår i prosjektet har også hatt individuelle møter med representanter fra SSB og KUF der man har sett på individuelle rutiner i forhold til prosjektets målsettinger. I tillegg har det vært avholdt en rekke møter mellom SSB og KUF på ulike nivåer. Prosjektet ble avsluttet sommer/høst 1996, med en prøverapportering der 21 studieforbund deltok. Hovedtall fra denne prøverapporteringen er publisert som offisiell statistikk i Ukens statistikk 34/96.

4.0 Prosjektets målsettinger

Som oppdragsgiver for prosjektet hadde KUF synliggjøring av opplæring arrangert av studieforbundene som utgangspunkt for det arbeid som skulle gjøres. Arbeidet ble begrenset til å gjelde opplæringsvirksomheten ute i studieforbundene, en virksomhet som omfatter 760 000 deltakere årlig⁷.

⁷ Omfatter ikke oppdragsundervisning, arbeidsmarkedsopplæring, §20-kurs og annen virksomhet som faller utenfor voksenopplæringsavdelingens budsjettposter

KUF ønsket seg data som favnet både bredere og dypere enn den eksisterende dokumentasjon, og som var sammenlignbar med annen ordinær utdanningsstatistikk. Man så også for seg utvikling av et opplegg for dokumentasjon som kunne overføres til andre deler av voksenopplæringsfeltet.

Sammen med SSB jobbet man fram følgende målsettinger for arbeidet:

- Utvikle en felles standard for dokumentasjon av studieforbundenes virksomhet.
- Utvikle standarden på en slik måte at dokumentasjon av virksomheten gir deltakerne i voksenopplæringen en gyldig og anerkjent bekreftelse av formal- eller realkompetanse, med fokus på sistnevnte.
- Lage en fast årlig rapporteringsrutine, og bygge opp en kursdatabase som grunnlag for produksjon av offisiell statistikk, og for å dekke en stadig økende etterspørsel etter dokumentasjon fra offentlig og private institusjoner.

Dette mente prosjektet kunne oppnås ved å:

- Utvikle en felles emneinndeling, som er sammenlignbar med ordinær utdanningsstatistikk, men samtidig ivaretar studieforbundenes egenart.
- Utvikle felles kriterier for vurdering av nivå på de enkelte kurs.
- Utvikle rutiner for kjønns- og aldersinndeling av deltakerne.
- Synliggjøre særskilt omfanget av opplæring for særskilte målgrupper
- Dokumentere kostnader knyttet til kursvirksomheten, herunder både faktiske kostnader og estimerte kostnader knyttet til den betydelig frivillige innsatsen som legges ned.
- Lage rapporteringsrutiner basert på elektronisk rapportering fra hvert studieforbund (diskett), og sette fokus på aktualitet, blant annet gjennom automatiserte rutiner for kvalitetskontroll og tabellproduksjon.

5.0 Arbeidsprosessen

5.1 Omfanget av eksisterende informasjon

De fleste studieforbundene hadde utviklet gode rutiner og oversikter for internt bruk. En av prosjektets utfordringer var å skape forståelse for samordning og samarbeid på dette området. For enkelte av studieforbundene ville dette kreve investering både i tid og i teknisk materiell.

Ved gjennomgang av hvilke data som ble registrert i studieforbundene, viste det seg at det for hvert enkelt kurs forelå til dels betydelige mengder informasjon. Det var imidlertid forskjell på i hvor stor grad disse var systematisert og/eller registrert elektronisk. For de fleste ville derfor ikke arbeidet med å tilpasse seg til nye rapporteringsrutiner innebære å gå ut og spørre om særlig mye mer informasjon, men snarere å lage rutiner for at den informasjon som allerede forelå ble systematisert og registrert elektronisk.

Forut for arbeidet med hvilke opplysninger som skulle samles inn, ble det diskutert på hvilket nivå rapporteringen skulle foregå. Rapportering på deltakernivå ble diskutert og forkastet ettersom dette ville føre til en urimelig arbeidsbelastning for studieforbundene, også i forhold til de rapporteringskrav som var knyttet til utbetaling av statstilskudd. Dokumentasjon knyttet til enkelt deltakeren kan heller samles inn ved bruk av utvalgsundersøkelser. Dette er blant annet gjort i Sverige, og gjennom å knytte deltakelse på studietiltak opp mot variabler som kjønn, alder, sivilstand, utdanningsnivå o.l. har man der fått fram meget interessante opplysninger.

Prosjektet tok utgangspunkt i rapportering på enkeltkursnivå, og foreslo at følgende opplysninger skulle samles inn for hvert kurs⁸:

1. Opplysninger om kurset

- Kursarrangør (studieforbund, ev. medlemsorganisasjon)
- Stedet kurset blir holdt (kommune)
- Kursets emne
- Kursets nivå
- Kursets varighet (fra/til)
- Antall kurstimer (med og uten lærer)
- Tidspunktet kurset holdes (dag/kveld)
- Kurs med tilbud om eksamen eller sertifisering

2. Opplysninger om deltakerne

- Deltakere fordelt på alder og kjønn
- Kursdeltakere etter §24 (særlige behov):
 - funksjonshemmede
 - særlig svak førstegangsutdanning
 - fremmedspråklige
 - særlige omsorgsforpliktelser

3. Opplysninger om økonomi

- Samlede kurskostnader (inkl. synliggjøring av frivillig innsats)
- Samlet deltakeravgift
- Tilskudd gitt etter ulike tilskuddsordninger

5.2 Arbeidet med felles emneinndeling

I forkant av prosjektet, sendte hvert studieforbund inn sine emnekataloger. Det viste seg at det var stor forskjell i detaljeringsgrad på hovedemnenivå, med 8 inndelinger som det minste og 40 hovedgrupper på det meste. Forbundene hadde også ulike innfallsvinkler når det gjaldt gruppering av kursene, fra bruk av noe nær en standard utdanningsgruppering til helt særegne inndelinger tilpasset forbundets egne studietilbud.

Etter drøftinger falt prosjektet ned på en inndeling på to nivåer, 11 hovedemner som hver har 10-15 underemner⁹. Bak emneinndelingen ligger et stykke tankearbeid med referanse blant annet i Standard for Utdanningsgruppering¹⁰ og et arbeid Fagbevegelsens senter for forskning, utredning og dokumentasjon (FAFO) hadde gjort noen år tidligere¹¹. Bak det relativt begrensede antall underemner ligger også presentasjonstekniske argumenter, ønsket om en dokumentasjon som var relativt detaljert men likevel oversiktlig.

Flere studieforbund driver virksomhet innen særskilte områder, og reagerte på at man ved rapportering etter ny inndeling ville få alle sine kurs i få hovedemner. For prosjektets del har det viktigste

⁸ For endelig, fullstendig filbeskrivelse, se Vedlegg 1

⁹ Se oversikt over hovedemner nedenfor. Fullstendig liste over underemner er gitt i Vedlegg 2

¹⁰ Standarder for norsk statistikk 7: «Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk», Statistisk sentralbyrå 1989

¹¹ Leif E. Moland: «Kompetanse eller tidsfordriv? - Opplysningsorganisasjonenes bidrag til norsk voksenalplæring», FAFO-rapport nr. 120, 1991

vært å se emner i forhold til den totale virksomheten, og dette har ført til at den felles inndelingen ikke er like anvendbar for internt bruk i alle forbund. Dette har vi foreslått løst på to måter:

1. Forbundet opererer internt med ytterligere ett underemnenivå, og foretar en aggregering før rapporteringen til SSB.
2. Forbundet opererer med egne emnekoder, og konverterer disse til «SSB»-koder før rapporteringen.

Prosjektet anbefaler at studieforbundene, ihvertfall på sikt, tilpasser seg til alternativ 1.

Hovedemnegrupperne er:

01. Språkfag
02. Estetiske fag og håndverksfag
03. Humanistiske fag, tros- og livssynsfag
04. Samfunnsfag
05. Organisasjons- og ledelsesfag
06. Økonomi og EDB-fag
07. Helse- og sosialfag
08. Samferdsels- og kommunikasjonsfag
09. Realfag, industri- og tekniske fag
10. Naturbruk, økologi- og miljøvern
11. Tjenesteyting og servicefag

Det var flere utfordringer som dukket opp i arbeidet med emneinndelingen. For det første om kurs skulle inndeles etter tema eller faglig innhold. Eksempelvis kan man tenke seg et kurs som heter "Reparasjon og vedlikehold av traktor". Inndeling etter tema ville plassert kurset i gruppe 10; "Naturbruk, økologi og miljøvern", ettersom temaet her er landbruk. Inndeling etter faglig innhold ville derimot plassert kurset i gruppe 09; "Realfag, industri- og tekniske fag", ettersom dette er et kurs i faget mekanikk.

En inndeling etter faglige kriterier syntes hensiktsmessig. Sentralt sto ønsket om å tilnærme emneinndelingen til tilsvarende i det ordinære skoleverket, men samtidig begrepsmessig ivareta studieforbundenes egenart. Konklusjonen ble en emneinndeling etter faglige kriterier. Dette betyr eksempelvis at "Ledelse" blir et eget delemne, uansett om kurset innebærer at man lærer å lede en fagforening, et idrettslag, eller en bedrift. I det opprinnelige forslaget til emneinndeling ble betegnelsen -fag brukt også i underemner. Disse er tatt bort, men begrepet er beholdt på hovedemnenivået for å synliggjøre at det er det faglige innholdet som skal bestemme plassering av de enkelte kurs.

Likeledes var det helt fra starten et ønske om å kvitte seg med begrepet "Hobby- og fritidskurs". Bruk av denne betegnelsen har vært utstrakt, men dette tar utgangspunkt i den enkelte deltakers motiver for å delta på kurset, og ikke i den reelle faglig kompetanse kurset tilfører deltakeren. Prosjektet mener også at dersom man hadde beholdt «Hobby- og fritidskurs» ville samfunnsutviklingen på sikt likevel tvunget oss til å avvikle bruken av denne betegnelsen. Med folks økende bevissthet i forhold til tilegnelse av kompetanse, vil en stadig større del bli oppfattet som etter- eller videreutdanning.

Det siste belyste problemområdet i forbindelse med plassering av emner var kurs som tilsynelatende spenner over flere hovedemner. Eksempler kan være ambulansesjåførutdanning (livredning, medisin, veitrafikkopplæring), EU-kurs (politikk, jus, økonomi, organisasjonslære etc.) og idrettstrenerkurs (ledelse, ernæring, fysiologi, medisin, jus etc.). Dette er foreslått løst gjennom å stille seg følgende spørsmål: «Hva er hovedhensikten eller hovedformålet med kurset?» I mange tilfeller vil en slik vur-

dering være oppklarende, men langt fra uttømmende, noe som betyr at studieforbundene i noen tilfeller må foreta en viss skjønsmessig plassering.

5.3 Kriterier for nivåplassering av kursene

Det har vært enighet i prosjektet om at det er viktig å etablere studieforbundenes virksomhet som en statistikk som er likeverdig og sammenlignbar med annen utdanningsstatistikk. SSBs utgangspunkt har vært at dette ikke er mulig dersom ikke nivåvurdering knyttes opp mot tilsvarende i det offentlige skoleverket. Studieforbundene har ønsket generelt, både når det gjelder emneinndeling og vurdering av nivå, at dokumentasjon av den virksomheten de driver ikke i for stor grad skal tilpasses de tilbudene som allerede finnes i det offentlige skolesystem, men gi et mer selvstendig bilde av det betydelige bidrag til voksenopplæring og folkeopplysning som studieforbundene gir. Studieforbundenes virksomhet har også en betydelig psyko/sosial og kulturell egenverdi utover det rent faglige innhold som formidles gjennom kurset. I dette ligger to ulike tilnærminger som har vanskeliggjort arbeidet med en nivåplassering som er felles for all type opplæring i studieforbundene.

Studieforbundenes kurs kan grovt deles i tre:

1. Opplæring med tilbud om offentlig eksamen eller sertifisering¹²
2. Annen opplæring med paralleller i skoleverket
3. «Generell voksenopplæring»

Kursene som faller inn under pkt. 1 er uproblematisk med tanke på vurdering av nivå. Kursene under pkt. 2 er også relativt greie å plassere dersom man legger seg opp mot skoleverket, med utgangspunkt i studieplanen og studielitteraturen som brukes. Begrepet «generell voksenopplæring» inneholder hoveddelen av opplæringsvirksomheten. Her har det vist seg vanskelig å finne gode kriterier for vurdering av nivå. Prosjektet har foreslått:

- Krav til forkunnskaper hos deltakerne
- Nivå på studielitteraturen
- Nivå på lærerkreftene

Denne biten er overlatt til et eget prosjekt i regi av Vofo, som i samarbeid med NVI skal se på muligheten til å finne anvendbare kriterier. Det er ikke fastsatt tidsramme for dette arbeidet.

5.4 Rapportering av økonomiske data

Når det gjelder rapportering på kostnadssiden, var det en utfordring for prosjektet å legge grunnlaget for en estimering av "ikke-dokumenterbare" kostnader. Studieforbundene driver en utstrakt virksomhet på frivillig basis, ofte uten direkte dokumenterbare kostnader til lærer, administrasjon, lokalleie etc. I stedet bæres kostnaden av den aktuelle medlemsorganisasjon i form av frivillig deltakelse i studieforbundenes administrative, faglig og pedagogiske virksomhet. Prosjektet mente at en synliggjøring av dette ville være et viktig og nødvendig supplement til rapporteringen av økonomi, for å gi et mest mulig helhetlig bilde. En aktuell problemstilling kunne være: Hva ville det kostet dersom det offentlige selv skulle forestå gjennomføringen av det aktuelle kurset?

Intensjonene med dette var gode, men man innså at det ville bli vanskelig å finne felles kriterier for hvordan dette skulle beregnes, og samtidig fordeles utover hvert enkelt kurs. Men temaet «ikke-dokumenterbare kostnader» oppfattes som svært interessant, så selv om prosjektet foreløpig har gått

¹² Uttrykket «med tilbud om eksamen» brukes fordi studieforbundene selv ikke har eksamensrett, og deltakerne må avlegge eksamen som privatister ved institusjoner som har denne retten. Deltakere som velger å ta eksamen gjør dette i offentlig regi, og vil da bli registrert i den ordinære utdanningsstatistikken

bort fra denne rapporteringen i den løpende studieforbundstatistikken, jobber Vofo og NVI videre med dette som et eget prosjekt.

Det samme gjelder registrering av deltakerkostnader. Vofo og NVI vil utrede muligheten for å dokumentere enhetlige tall for dette, enten gjennom den løpende statistikken eller som egne prosjekter.

Det skal rapporteres om det er tatt ut tilskudd til det aktuelle kurs for følgende:

- *Ordinært tilskudd etter kap. 251, post 70*
- *Særtilskudd etter kap. 251, post 72, etter §24.* Finansiering for personer/grupper som krever ekstra ressurser
- *Tilskudd fra kap. 203.* Tilskudd til studieringer på høyere nivå
- *Tilskudd etter avviksordningen, §8.* Tilskudd som gis til grunnskole/videregående opplæring som er fullfinansiert av kommunen/ fylkeskommunen
- *Tilskudd etter kap. 255 post 70.3.* Kurs for representanter for tilsatte i arbeidslivet, tillitsmannsopplæring
- *Andre offentlige tilskudd*

Prosjektet ønsket at studieforbundene skulle registrere kroner brukt av ulike typer tilskudd til det enkelte kurs. Registreringen skulle også fylle en annen viktig funksjon, nemlig som sorteringsvariabel, for å ta ut f.eks. deltakere og emner innen ulike typer opplæring (studieringer på høyere nivå, grunn-, videregående skoleopplæring, tillitsmannsopplæring). Med den nye forenklede tilskuddsordning som ble innført i 1993 mente flere av studieforbundene at dette innebar et tilbakeskritt og en tungvint og arbeidsbelastende rapportering.

Det har vært en diskusjon i miljøet om hvordan dette kan løses til beste for alle parter, og pr. i dag sitter man igjen med en løsning der forbundene kan velge mellom to typer registrering:

1. Studieforbundene registrerer bruk av offentlige tilskudd knyttet til hvert kurs, slik prosjektet la opp til i utgangspunktet.
2. Studieforbundene kan alternativt registrere type tilskudd brukt til å finansiere kurset, gjennom å angi en kode i riktig(e) felt. På den måten opprettholder man feltenes funksjon som sorteringsvariabel.

Med tanke på de stadig økende krav til dokumentasjon og voksende allmenn interesse for voksenopplæring¹³, så vil dette tvinge fram større fokus også på økonomisiden. De løsninger som skisseres her vil ikke være den endelige form for økonomirapportering. Første skritt videre vil være konklusjonene fra NVI og Vofos arbeid. Det vurderes også egne løpende utvalgsundersøkelser for å belyse dette.

5.5 Kjønn- og aldersinndeling

I KUFs årlige rapport «Voksenopplæring i Norge - omfang og ressursbruk», er deltakerne på studieforbundenes kurs fordelt på kjønn. Gjennom prosjektet ønsket man i tillegg alder på deltakerne, blant annet for å kunne si noe om alderssammensetning for de ulike typer kurs, og mer generelt belyse hvilke aldersgrupper som deltar på denne typen opplæring. Grunnlaget er fremmøtelistene der deltakerne registreres med fødselsår.

Det er tilskuddsberettigede deltakere som skal rapporteres, og her er det to forutsetninger:

1. Deltakeren må være over 14 år

¹³ Se blant annet punkt 2.2

2. Deltakeren må ha hatt en oppmøteprosent på minimum 75 prosent

Siden deltakerne aldersmessig omfatter hele den voksne befolkning ønsket ikke prosjektet en for detaljert aldersinndeling. Man samlet seg om en tiårig aldersinndeling:

- 14-19 år
- 20-29 år
- 30-39 år
- 40-49 år
- 50-59 år
- 60 år-

Arbeidet med registreringsrutiner for alder har vært arbeidskrevende for studieforbundene, og rapportering av alder i prøveåret 1995 omfattet kun 3 prosent av alle deltakerne. For 1996 forventes en betydelig større andel.

5.6 Særskilte målgrupper

Mange studieforbund driver en utstrakt opplæringsvirksomhet for særskilte målgrupper. Opplæring for disse gruppene kan enten være gjennom integrering i vanlig kurs, eller opplæring rettet kun mot særskilte grupper. Dette er beskrevet i voksenopplæringslovens §24, og i forskriftene knyttet til paragrafen¹⁴ har man delt disse gruppene inn i fire kategorier:

1. Funksjonshemmede¹⁵
2. Personer med særlig svak førstegangsutdanning
3. Fremmedspråklige
4. Personer med særlige omsorgsforpliktelser

Det gis særskilt tilskudd til disse målgruppene, enten som toppfinansiering eller som fullfinansiering. Den firedelingen som er beskrevet ovenfor er ikke uttømmende, men beskriver de prioriterte gruppene under §24. Generelt sier forskriftene at slik tilskudd skal gis til «...personer som på grunn av mangelfulle kunnskaper og ferdigheter har en vanskelig livssituasjon og/eller hemmes vesentlig i familieliv, arbeid eller annen grunnleggende samfunnsaktivitet...»

Denne opplæringsvirksomheten har prosjektet ønsket å synliggjøre, og dette gjøres gjennom at deltakerne etter §24 blir registrert særskilt.

5.7 Øvrige variabler

I tillegg til de variabler som er beskrevet ovenfor, legger prosjektet opp til rapportering av følgende knyttet til hvert enkelt kurs:

Kommunen som kurset holdes i. Dette vil gi et godt bilde av aktivitetsnivået i de ulike kommuner. Utfordringen her har vært å luke ut de kurs som er fylkesdekkende eller landsdekkende. Eksempelvis har Blindeforbundet et opplæringsssenter som driver opplæring for medlemmer fra hele landet. Kommuner med slike og lignende sentra vil komme ut med for høye tall for aktivitet, og for å hindre dette har det blitt gjort en todeling:

- Lokale kurs, dvs. kurs som hovedsakelig er rettet mot deltakere fra kommunen der kurset arrangeres, registreres med kommunenummer.

¹⁴ Forskrifter av 28.februar 1992 nr. 342

¹⁵ Dokumentasjon knyttet til en ytterligere inndeling av funksjonshemmede deltakere er ev. tenkt løst gjennom egne utvalgsundersøkelser eller forskningsprosjekter

- Regionale/landsdekkende kurs registreres med fylkesnummer, med to nuller til slutt, eksempelvis vil et kurs i Bergen med deltakere fra hele Vest-Norge registreres med 1200.

Kursets varighet. Gir lite informasjon i seg selv, men koblet blant annet med antall kurstimer (se nedenfor) gir dette en god pekepinn på intensivitet. Grunnlaget for beregning av varighet er første og siste møtedato iflg. frammøtelisten til kurset. Disse to datoene rapporteres til SSB, som regner om til tidsintervaller.

Antall kurstimer. Det gis tilskudd til timer både med og uten lærer. Grunnlaget for rapportering vil være frammøtelisten til kurset, der antall kurstimer skal være påført.

Tidspunkt når kurset holdes. Her har det vært ønske om å skille mellom dagundervisning og kveldsundervisning. Undervisning på dagtid kan indikere at kurset er deltakerens hovedbeskjeftigelse. Deltakelse på kveldstid kan derimot bety at dette er et kurs som tas etter arbeidstid.

Kurs med tilbud om eksamen eller sertifisering. Dette feltet er tenkt som et supplement til emne og nivå. Som tidligere nevnt har ikke studieforbundene eksamensrett, slik at offentlige eksamener må tas i regi av det ordinære skoleverket. Annen godkjent eksamen eller sertifisering kan f.eks. være jegerprøven eller Cambrigde-sertifisering i engelsk. Interne prøver vil være avsluttende prøver som studieforbundene selv har utarbeidet og står for.

5.8 Hjemmelsgrunnlag og formelle avtaler

Rapporteringen for prøveåret 1995 har vært basert på frivillighet, og 1996-dataene vil også være frivillig avlevert. Dette er gjort hovedsakelig for å gi studieforbundene nødvendig tid til å legge om sine rutiner og tilpasse seg til den nye felles rapporteringen. Rapportering etter ny felles mal vil bli gjort obligatorisk fra og med rapporteringsåret 1997 ved at KUF, gjennom en forskriftsendring, knytter denne opp mot utbetaling av statstilskuddet¹⁶.

Konkret vil hjemmelsgrunnlaget være forskriftenes §3-3 som sier: «Rapport om kursvirksomheten sendes til departementet innen 1.mars og til den departementet bemyndiger». I departementets kommentarer til forskriften står det litt om rapporteringsplikt til departementet, og videre: «I tillegg skal det sendes dokumentasjon over virksomheten til Statistisk sentralbyrå på grunnlag av avtale mellom departementet og Statistisk sentralbyrå».

Det foreligger et utkast til avtale mellom KUF og SSB, som hhv. oppdragsgiver og oppdragstager. Denne avtalen vil bli undertegnet i løpet av første kvartal 1997, og regulerer rettigheter og plikter i forbindelse med produksjon av årlig statistikk over studieforbundenes kursvirksomhet, og drift/vedlikehold av en kursdatabase.

I prosjektperioden har det vært en utstrakt kontakt mellom studieforbundene og SSB. Når statistikken går over i en løpende fase vil det ikke være mulig for SSB å opprettholde en slik direkte kontakt med et tjuetalls oppgavegivere.

SSB ønsker at arbeidet med kvalitetssikring av kursdata og oppfølging av studieforbundenes arbeid med dokumentasjon koordineres gjennom Vofo. Dette vil også være i tråd med de resultatmål som er nedfelt i St.prp nr. 1 1996-97. SSB har sendt en formell forespørsel til Vofo om dette.

¹⁶ Ny forskrift til lov om voksenopplæring vedrørende tilskudd, regnskap, revisjon og kontroll gjeldende fra 1.januar 1997 (Rundskriv F-115/96)

5.9 Publisering av statistikken

Kursdata for foregående år leveres til SSB innen 1. mars. Med en planlagt dataflyt basert utelukkende på elektroniske løsninger (se pkt. 6 nedenfor) mener prosjektet å kunne publisere tall første gang i Ukens Statistikk senest innen midten av april.

En fullstendig statistikkpublikasjon er planlagt utgitt primo mai. Prosjektet har foreslått at denne skal publiseres i serien «Rapporter», hovedsakelig ut fra følgende begrunnelse:

- Det er (foreløpig) ikke nødvendig at publikasjonen er tospråklig.
- Det er ønskelig å velge en publikasjonsform som er mest mulig fleksibel med tanke på innhold og struktur.

Prosjektet har gjort seg følgende tanker om hvordan en årlig publikasjon bør bygges opp:

Innledningen vil inneholde historikk om feltet, litt om ulike tilskuddsordninger og sentrale lover og forskrifter. Videre en presentasjon av aktørene, blant annet gjennom en kort liste med faktaopplysninger om de ulike studieforbundene. Det er også planlagt å bygge spørsmål om deltakelse på tiltak i regi av studieforbundene inn i SSBs løpende utvalgsundersøkelser, og resultater herfra vil være interessante å ta med som et supplement til den ordinære statistikken. Dette gjøres blant annet i Sverige, og gir muligheten til å si noe mer om deltakerne, slik som sivilstand, utdanningsnivå, inntektsnivå, eller hvorvidt en person deltar på flere tiltak i løpet av ett år.

Selve statistikken er foreslått presentert hovedsakelig gjennom enkle tabeller og grafiske framstillinger. Fremstilling på kart kan også være aktuelt, eksempelvis andelen av befolkningen over 14 år i de enkelte fylker som har deltatt på et tiltak i rapporteringsperioden. Her vil utgangspunktet være de lokale kursene (se forklaring under pkt 5.7 ovenfor). Denne framstillingen vil likevel ikke gi et helt korrekt bilde, ettersom man ikke tar høyde for at enkelte deltar på mer enn ett tiltak pr. år.

I tillegg vil det være nødvendig med et fåtall «tyngre» tabeller, der nøkkelvariabelen er fylke/kommune. Kommunetabeller vil bli relativt store (10-12 sider), så prosjektet har foreslått å begrense framstilling på kommunenivå til én tabell som viser antall deltakere etter hovedemner.

Første publikasjon er planlagt utgitt mai 1997, med kursdata for 1996.

6.0 EDB-løsninger og dataflyt

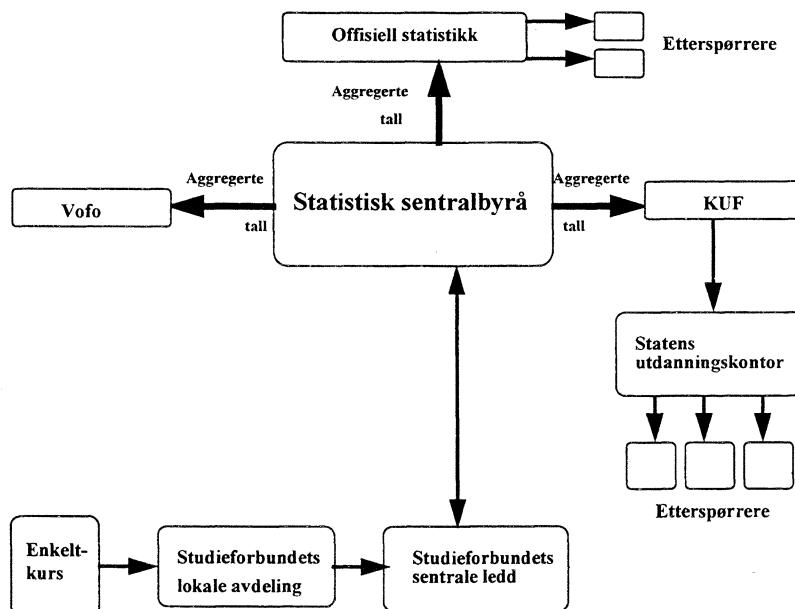
Hele prosjektet er bygd opp rundt fullstendig «papirløs» rapportering, det vil si at all dataflyt skal skje elektronisk. Hvert studieforbund registrerer enkeltkursinformasjon for sine kurs, og sender disse til SSB på diskett. Kursinfo samles i en base i SSB. Nye rapporteringsrutiner innebærer en forenkling for det enkelte studieforbund, ettersom de kun rapporterer én gang til ett sted.

Data fra basen skal primært brukes til 5 formål:

- Produksjon av offisiell statistikk
- Dekke KUFs behov for data om studieforbundenes virksomhet
- Dekke Vofos behov for data
- Dekke etterspørsel fra brukere innen offentlig og privat sektor

- Tilbakeføre data til det enkelte studieforbund, med tall for egen virksomhet. Dette vil være tabeller tilsvarende de i SSBs årlige publikasjon.

Rapporteringsveien kan skisseres gjennom følgende figur:

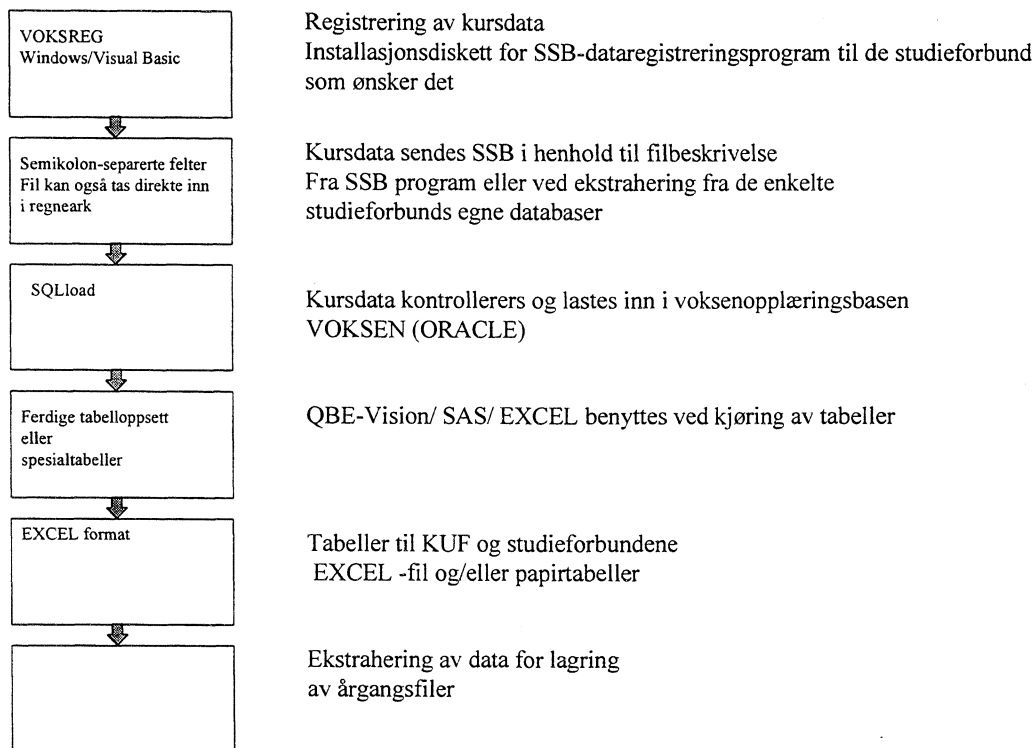
Figur 1: Rapporteringsvei, dataflyt

Databasesystemet som blir brukt hos SSB er ORACLE, som er installert på sentrale UNIX-maskiner (servermaskiner). Windowsbaserte programsystemer kan brukes mot basen, og til videre behandling av data. QBE-Vision kan benyttes når en ønsker å selektere data eller aggregere data til f.eks. kommune- eller fylkesnivå. Data fra basen kan lagres på flere dataformater; EXCEL (*.xls), komma-separert (*.csv), tekst (*.txt) og DBase (*.dbf). For tilsvarende eller mer krevende oppgaver vil en også kunne benytte SAS-systemet.

Mottaker av data fra basen vil dermed stå ganske fritt, og kan laste data inn i eget databasesystem (eks. ACCESS), eller benytte regneark og tekstbehandler.

Rapportering av enkeltkursinfo skjer i henhold til en filbeskrivelse som angir innhold og rekkefølge på de enkelte variabler¹⁷. Inndata til SSB skal være en fil, der feltene er adskilt med semikolon (;). For de studieforbund som foreløpig ikke er i stand til å levere etter spesifikasjonene, har SSB utviklet et registreringsprogram i Visual Basic

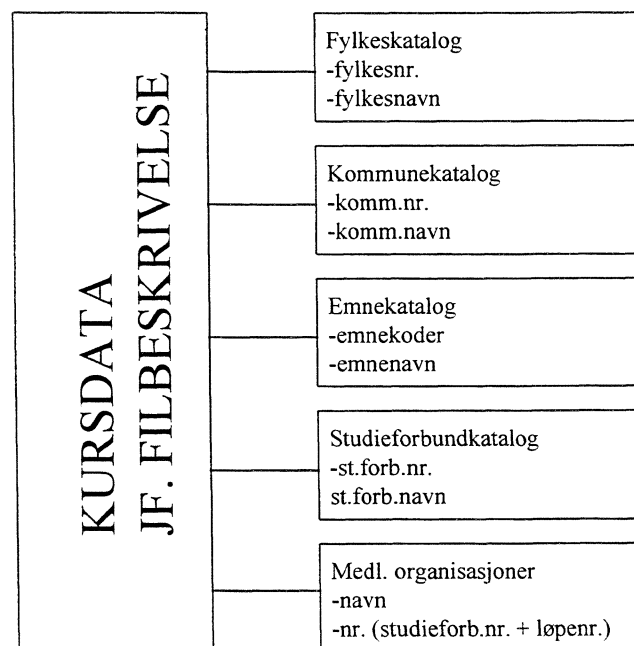
¹⁷ Se Vedlegg 1

Figur 2: Fysisk dataflytdiagram

6.1 Studieforbund-databasen

Fylkes- og kommunekatalog er koblet opp mot basen med kursdata. Tilsvarende også med emnekatalogen og liste over studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner.

Figur 3: Studieforbund-databasen

Ettersom datamengden for de fleste studieforbund er forholdsvis liten, kan innlastingen av data foregå ved hjelp av SQLload i Windows, som er et ORACLE program. Data som er registrert med SSBs registreringsprogram, og som studieforbundene sender SSB, har 'missing value' som standard i stedet for tallet '0'. Dette gjøres for å spare plass på disketten. For at tabelluttak med QBE-Vision skal bli riktig erstattes 'missing value' eller 'null-field' med tallet '0' under innlasting i basen.¹⁸

6.2 Tabellproduksjon

Tabeller lages med QBE-Vision i kombinasjon med EXCEL og WORD. Rådata i form av aggregerte tall koblet med kataloger i basen, lagres direkte på EXCEL-regneark. Ferdige tabeller med tekster, prosentueringer og andre beregninger gjøres også ved regneark, som henter tallmaterialet fra QBE-regnearkene med ekstern referanse. Det er laget en «SAS-descriptor» mot kursdataene slik at også SAS kan benyttes.

¹⁸ Mer detaljert dokumentasjon av EDB rutiner er gitt i notatet «Dokumentasjon av EDB-rutiner for voksenopplæringsprosjektet» (Torgeir Vik, 04.03.96, ikke publisert)

VEDLEGG 1: FILBESKRIVELSE

Feltene adskilles med semikolon (;), og ingen data i feltet må erstattes med semikolon. En fil med denne redigering kan enkelt hentes inn i regneark, den tar liten plass i forhold til en fil hvor feltene har fast lengde/ posisjoner, og den er enkel å laste inn i SSBs databasesystem ORACLE. «Feltnr.» angir rekkefølgen på enkeltkursdata i rapporten til SSB.

Feltnr. Feltnavn:	Merknader
1. Studieforbundets nummer	Kodet felt, 4 siffer, format 25XX
2. Ev. medlemsorganisasjoner som holder kurset	Studieforbundene nummererer sine egne medl.org. fra 1-99. Disse listene legges inn i basen sentralt. Blankt felt dersom det er studieforbundet selv som arrangerer kurset.
3. Kommunernr. der kurset blir holdt (Regionale/landsdekkende kurs bruker fylkesnr.)	4 siffer. Fylkesnr. angis med 2 nuller til slutt, eks. Hordaland = 1200
4. Emnekode Siffer 1-2 = hovedemne, siffer 3-4 = underemne	Kodet felt, 4 siffer, etter felles emneinndelingsnøkkel
5. Nivå 1 = Grunn nivå 2 = Videregående nivå 3 = Høyere nivå 9 = U plassert	Kodet felt. 1 siffer som angir nivå på kurset. Inntil videre nivåplasseres kun kurs der det gis tilbud om eksamen, eller som har paralleller i skoleverket.

Kursdeltakere, fordelt på alder og kjønn

<u>Feltnr.</u>	<u>Felt navn:</u>	<u>Merknader</u>
6.	Menn	14-19 år
7.	"	20-29 år
8.	"	30-39 år
9.	"	40-49 år
10.	"	50-59 år
11.	"	60 år -
12.	Uoppgitt, menn	Dette feltet vil være mest i bruk i startfasen, inntil studieforbundene får etablert rutiner for aldersrapportering.
13.	Kvinner	14-19 år
14.	"	20-29 år
15.	"	30-39 år
16.	"	40-49 år
17.	"	50-59 år
18.	"	60 år -
19.	Uoppgitt, kvinner	Se kommentar under pkt.12

Kursdeltakere finansiert etter §24 ("særlige behov")

Inndeling i 4 grupper (ihht. VO-loven):

1 = funksjonshemmede

2 = personer med særlig svak førstegangsutdanning

3 = fremmedspråklige

4 = personer med særlige omsorgsforpliktelser.

Studieforbundene har selv gjerne en ytterligere oppdeling av gruppen funksjonshemmede, men i rapporten til SSB skal disse aggregeres opp til én gruppe.

Denne registreringen bør legges slik at den kun tas frem hvis det er aktuelt å registrere deltakere etter §24. En slik dataløsning vil forenkle arbeidet med registrering av ordinære kurs.

Feltnr. Felt navn: _____ Merknader:

20. Antall menn, funksjonshemmede

21. Antall kvinner, funksjonshemmede

22. Antall menn, særlig svak førsteg. utdanning

23. Antall kvinner, særlig svak førsteg. utdanning

24. Antall menn, fremmedspråklige

25. Antall kvinner, fremmedspråklige

26. Antall menn, særlige omsorgsforpliktelser

27. Antall kvinner, særlige omsorgsforpliktelser

Kursets gjennomføring

Feltnr. Feltnavn:

28. Kursets varighet, "FRA"

Merknader

Datofelt, format dd.mm.åå.
Her kan eks. første
møtedato iflg. opprops-/
fremmøtelisten være
grunnlaget.

29. Kursets varighet, "TIL"

Datofelt, format dd.mm.åå.
Her kan eks. siste møtedato
iflg. opprops-/
fremmøtelisten være
grunnlaget.

30. Antall kurstimer med lærer

31. Antall kurstimer uten lærer

32. Tidspunkt når kurset holdes

1 = Dagtid

2 = Kveldstid

3 = Kombinert dag/kveld

Kodet felt

33. Kurs med tilbud om eksamen eller sertifisering

1 = Offentlig eksamen

2 = Annen godkjent eksamen eller sertifisering

3 = Interne prøver

Kodet felt

ØKONOMISKE DATA

Økonomiske data oppgis i hele kroner, relatert til det enkelte tiltak.

Feltnr. Feltnavn:

Merknader:

34. Samlede kurskostnader

De totale, dokumenterte kostnader som påløper i forbindelse med planlegging og gjennomføring av kurset. Vofo/NVI arbeider med en felles definisjon av dette begrepet, samt hvordan det best kan dokumenteres.

35. Samlet deltakeravgift

Det samlede beløp som deltakerne betaler inn for å delta på kurset. Vofo/NVI arbeider med en felles definisjon av dette begrepet, samt hvordan det best kan dokumenteres.

36. Ordinært tilskudd etter kap. 251, post 70

37. Særtilskudd etter kap. 251, post 72, etter §24

Finansiering for personer/ grupper som krever ekstra ressurser

38. Tilskudd fra kap. 203

Tilskudd til studieringer på høyere nivå

39. Tilskudd etter avviksordningen, §8

Tilskudd som gis til grunnskole/videregående opplæring som er fullfinansiert av kommunen/ fylkeskommunen

40. Tilskudd etter kap. 255 post 70.3, kurs for representanter for tilsatte i arbeidslivet

Tillitsmannsopplæring

41. Andre offentlige tilskudd

VEDLEGG 2: NY FELLES EMNEINDELING

Hovedemner

01. Språkfag
02. Estetiske fag og håndverksfag
03. Humanistiske fag, tros- og livssynsfag
04. Samfunnsfag
05. Organisasjons- og ledelsesfag
06. Økonomi og EDB-fag
07. Helse- og sosialfag
08. Samferdsels- og kommunikasjonsfag
09. Realfag, industri- og tekniske fag
10. Naturbruk, økologi- og miljøvern fag
11. Tjenesteyting og servicefag

Delemner

01. Språkfag

- 0101 engelsk
- 0102 fransk
- 0103 tysk
- 0104 spansk
- 0105 italiensk
- 0106 russisk
- 0107 norsk som hovedspråk
- 0108 norsk som 2. språk
- 0109 samisk
- 0110 tegnspråk
- 0111 blindeskrift
- 0112 språkvitenskap (fonetikk, lingvistikk. filologi)
- 0199 andre språk

02. Estetiske fag og håndverksfag

- 0201 instrumental opplæring
- 0202 samspill
- 0203 sang
- 0204 musikkteori
- 0205 teater, revy og drama
- 0206 folkedans
- 0207 foto
- 0208 filmfoto, video og lyd
- 0209 tegning og maling
- 0210 tekstil
- 0211 tre
- 0212 metall
- 0213 keramikk
- 0298 andre estetiske fag
- 0299 andre håndverksfag

03. Humanistiske fag, tros- og livssynsfag

- 0301 historie
- 0302 filosofi
- 0303 litteratur
- 0304 etikk
- 0305 ideologi
- 0306 kristendom
- 0307 slektsgransking
- 0308 arkeologi
- 0398 andre humanistiske fag
- 0399 andre tros- og livssynsfag

04. Samfunnsfag

- 0401 sosiologi
- 0402 sosialøkonomi
- 0403 psykologi
- 0404 statsvitenskap
- 0405 jus
- 0406 pedagogikk
- 0407 informasjon og medier
- 0408 nærmiljø/lokalsamfunn
- 0499 andre samfunnsfaglige emner

05. Organisasjons- og ledelsesfag

- 0501 organisasjonskunnskap
- 0502 tale- og debatteknikk
- 0503 tillitsvalgte i frivillige organisasjoner
- 0504 tillitsvalgte i arbeidslivet
- 0505 kurs for folkevalgte
- 0506 politisk skolering
- 0507 arbeidsmiljø/verneombud
- 0508 instruktør-, trener- og lederutdanning
- 0599 andre organisasjons- og ledelsesfag

06. Økonomi- og EDB-fag

- 0601 bedriftsøkonomi
- 0602 kasserer
- 0603 revisor
- 0604 salg og markedsføring
- 0605 varehandel
- 0606 forsikring/bank
- 0607 sekretær
- 0608 EDB-operativsystemer
- 0609 programmering, systemering og digitalteknikk
- 0610 tekstbehandling, regneark, grafikk
- 0698 andre økonomiske fag
- 0699 andre EDB-fag

07. Helse- og sosialfag

- 0701 helseopplysning/kosthold
- 0702 helse og omsorg
- 0703 førskole-, barnehageutdanning
- 0704 førstehjelp
- 0705 svangerskapskurs
- 0706 sosialpolitiske emner og rettigheter
- 0799 andre helse- og sosialfag

08. Samferdsels- og kommunikasjonsfag

- 0801 veitrafikkopplæring
- 0802 maritim trafikkopplæring
- 0803 luftfart trafikkopplæring
- 0804 informasjonsteknologi (IT) og annen elektronisk kommunikasjon
- 0899 andre kommunikasjons- og samferdselsfag

09. Realfag, industri- og tekniske fag

- 0901 matematikk
- 0902 fysikk
- 0903 kjemi
- 0904 biologi
- 0905 geografi og geologi
- 0906 maskinteknikk
- 0907 elektro- og datateknikk
- 0908 kjemiteknikk
- 0909 bygg og anlegg
- 0910 mekanikk
- 0911 jern og metall
- 0912 næringsmiddel
- 0998 andre realfag
- 0999 andre industri- og tekniske fag

10. Naturbruk, økologi- og miljøvernfsag

- 1001 jordbruk
- 1002 hagebruk, plantekultur og plantevern
- 1003 skogbruk
- 1004 husdyrhold
- 1005 jakt
- 1006 fiske og havbruk
- 1007 miljøvern
- 1099 andre naturbruksfag

11. Tjenesteyting og servicefag

- 1101 hotell og restaurant
- 1102 reiseliv (eks. reiseleder, guide, bygdeturisme)
- 1103 hud-, kropps- og skjønnhetspleie
- 1104 husstell og rengjøring
- 1105 vaktmesteropplæring
- 1199 andre tjenesteyting og servicefag (eks. "service i offentlig virksomhet")

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 96/51 H.M. Teigum: Undersøkelse om kommunal og fylkeskommunal organisering 1996: Dokumentasjonsrapport. 54s.
av data til en nasjonal statistikk over emballasjeavfall. 46s.
- 96/52 A.K. Essilfie: Environmental Protection Expenditures in Norway. 18s.
97/1 S. Opdahl: Levekårsundersøkelse blant mottakere av grunnstønad: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 138s.
- 96/53 F.R. Aune: Konsekvenser av en nordisk avgiftsharmonisering på elektrisitetsområdet. 22s.
97/2 E. Berg og K. Rypdal: Historisk utvikling og fremskrivning av forbruket av noen miljøskadelige produkter. 23s.
- 96/54 M.V. Dysterud og P. Schøning: SSB-AVLØP. 187s.
97/3 A. Sundvoll: Undersøkelse om velferdsstatens gleder og byrder: Dokumentasjonsrapport. 88s.
- 96/55 E. Vassnes og I. Tuveng: Datagrunnlag for analyse av personers overgang fra utdanning til arbeid: Dokumentasjon. 58s.
97/4 M.S. Bjerkseth: Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved Seksjon 460. 145s.
- 96/56 K. Flugsrud, O.K. Hunnes og E. Lasson: Metode for beregning av energivarebruk og utslipp på grunnkretser: Beregninger for 1992 og 1993 for kommunene Oslo, Drammen, Bergen og Trondheim. 61s.
97/6 E. Gulløy, S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 205s.
- 96/57 T. Kalve: Bedre barnevernsdata på edb-lesbart medium. 42s.
97/7 S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Del 2: Tabeller for nordmenn. 1997. 222s.
- 96/58 E. Midtlyng og A.A. Ritland: Leseferdigheter i den voksne befolkningen i Norge: Pilotundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 53s.
97/8 T.C. Mykkelbost: Resultater fra brukerundersøkelse i forbindelse med NOS 306: Utslipp til luft i norske kommuner 1993. 21s.
- 96/59 A. Sundvoll og L. Solheim: Undersøkelse om kopiering på universiteter og høyskoler: Pilotundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 48s.
97/9 H.M. Teigum: Omnibusundersøkelsene 1996: Dokumentasjonsrapport. 136s.
- 96/60 A. Sundvoll: Undersøkelse om levekår og nærmiljø i Bergen: Dokumentasjonsrapport. 53s.
97/10 P.O. Lande og T. Heimdal: GERIX START: System- og brukardokumentasjon. 49s.
- 96/61 A. Bråten: Populasjon og utvalg - konsumprisindeksen. 58s.
97/11 A. Barstad: Frihetens århundre? Levekår i Norge i et 100-årsperspektiv. 37s.
- 96/62 M. Kjelsrud og A. Torstensen: Innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet. Situasjonen i november 1994. Bruttoendringer mellom november 1993 og november 1994: Dokumentasjon og analyse. 170s.
97/12 G. Sparby: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1992: Dokumentasjon. 101s.
- 96/63 H.M. Teigum: Samordnet levekårsundersøkelse 1996 - tverrsnittsundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 57s.
97/13 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1993: Dokumentasjon. 94s.
- 96/64 Å. Kaurin: Emballasjestatistikk: Utprøving av metoder og forslag til metode for innhenting
97/14 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1994: Dokumentasjon. 93s.
97/15 Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister. 29s.
97/19 H.M. Teigum: Verdiundersøkelsen 1996: Dokumentasjonsrapport. 84s.

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

